

Znění dotazu:

Za jaké účetní období musí auditor poprvé zveřejnit zprávu o průhlednosti v případě, že provádí ověření účetní závěrky subjektu veřejného zájmu a jeho účetním obdobím je hospodářský rok vždy od února do ledna následujícího roku?

Zákon v ustanovení § 43 odst. 1 nařizuje povinnost zveřejnění zprávy o průhlednosti do 3 měsíců po skončení jeho účetního období. Zákon nabyl účinnost dnem 14. dubna 2009 a přechodná ustanovení zákona tento problém neřeší.

Stanovisko k dotazu

Jde o řešení problému, který vznikl nabytím účinnosti zákona v souvislosti s aplikací přechodných ustanovení. Lze vycházet z toho, že právní předpisy zásadně působí (ukládají povinnosti) do budoucna. Auditor neměl v době před účinností zákona právní povinnost uloženou nyní v § 43 odst. 1 zákona. Účetní období auditora skončilo před nabytím účinnosti zákona. Zákon svou účinností pouze jakoby zasáhl (domněle zasáhl) do lhůty 3 měsíců stanovené zákonem ke zveřejnění zprávy. Žádná taková lhůta však ani nezačala běžet. Skutečností, od které se za účinnosti zákona odvíjí (běží) tříměsíční lhůta, je skončení účetního období auditora. Dané účetní období auditora skončilo před nabytím účinnosti zákona a není zde tedy skutečnost, od které by lhůta začala běžet. Účetní období auditora neskončilo v době účinnosti zákona, skončilo dříve a tento jeho konec tak nemohl způsobit následek přiřazený mu až novým, pozdějším zákonem.

Zákon by hypoteticky mohl určitou velmi omezenou retroaktivitu zavést (tzv. nepravou retroaktivitu, která se v zásadě připouští), avšak ani tak zákon neučinil.

První vznik povinnosti zveřejnění výroční zprávy o průhlednosti dle § 43 odst. 1 zákona tak nemůže spadat před datum nabytí jeho účinnosti. Povinnost ke zveřejnění výroční zprávy o průhlednosti tak může auditorovi vzniknout až koncem jeho dalšího účetního období – tj. koncem ledna 2010.